

UCHWAŁA Nr 194 RADY MINISTRÓW

z dnia 9 czerwca 1960 r.

w sprawie rozwoju usług dla ludności w latach 1961—1965.

Wzrastająca w ostatnich latach produkcja artykułów trwałego użytku, jak pralki, lodówki, odkurzacze, froterki, maszyny do szycia, rowery, motocykle, aparaty fotograficzne, radiowe i telewizyjne, zegarki, meble itp. oraz znaczny import niektórych z tych artykułów przy zwiększonych dochodach ludności spowodowały powszechne używanie tych przedmiotów.

Dalsze wydatne zwiększenie produkcji artykułów trwałego użytku nastąpi w okresie planu pięcioletniego na lata 1961—1965, wzrośnie też potrzeba ich napraw i konserwacji.

Postępująca równocześnie elektryfikacja kraju, rozwój i mechanizacja rolnictwa oraz rozwój budownictwa mieszkaniowego spowodowały wzrost zapotrzebowania ludności na usługi.

Zapotrzebowanie to nie jest jednakże w dostatecznym stopniu zaspokajane zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym.

Przedsiębiorstwa państwowe i spółdzielcze nie rozwinęły dotąd w stopniu dostatecznym usług dla ludności, koncentrując swą uwagę przede wszystkim na produkcji; również rzemieślnicy indywidualni zajmują się w większej mierze wytwarzaniem artykułów niż świadczeniem usług dla ludności, co powinno stanowić główne zadanie rzemiosła indywidualnego.

Jednostki usługowe nie podejmują energiczniejszych wysiłków dla wdrożenia postępu technicznego, umożliwiających zwiększenie ilości i podniesienie jakości świadczonych usług, oraz dla udogodnienia ludności korzystania z placówek usługowych.

W celu zapewnienia warunków do zwiększenia ilości i poprawy jakości usług oraz usprawnienia obsługi ludności przez placówki usługowe Rada Ministrów uchwala, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Uchwała dotyczy usług świadczonych ludności, wymienionych w wykazie usług, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały.

2. Uchwała nie obejmuje usług w dziedzinie oświaty, kultury, transportu, łączności, turystyki, hotelarstwa i służby zdrowia oraz usług nierzemieślniczych związanych bezpośrednio z produkcją rolną.

§ 2. Usługami dla ludności, w rozumieniu uchwały, są wykonywane dla ludności za opłatą:

- świadczenia o charakterze czynności naprawczych i konserwacyjnych, zmierzające do przywrócenia przedmiotom ich utraconej wartości użytkowej lub utrzymania tych przedmiotów w stanie gotowości użytkowej,
- świadczenia o charakterze czynności pomocniczych przy wykonywaniu niektórych zajęć domowych i gospodarczych, jak również polegające na zaspokojeniu niektórych potrzeb osobistych,
- świadczenia polegające na wytwarzaniu na indywidualne zamówienie określonego przedmiotu z materiału

powierzonego lub na podniesieniu wartości użytkowej (uszlachetnieniu) powierzonych przedmiotów,

- świadczenia polegające na wytwarzaniu na indywidualne zamówienie określonego przedmiotu z własnego materiału zakładów usługowych, których rodzaje ustali Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów.

§ 3. Ilekroć w dalszej treści uchwały jest mowa o:

- centralnych organizacjach spółdzielczych — należy przez to rozumieć Centralny Związek Spółdzielczości Pracy, Centralę Rolniczą Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” i Związek Spółdzielni Spożywców „Społem”,
- prezydiach wojewódzkich rad narodowych — należy przez to rozumieć również prezydium rad narodowych miast związanych z województwem,
- organizacjach społecznych — należy przez to rozumieć organizacje społeczne prowadzące działalność gospodarczą na podstawie zezwoleń uzyskanych przez nie w trybie określonym uchwałą nr 446 Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1958 r. w sprawie działalności gospodarczej organizacji społecznych,
- zakładach usługowych — należy przez to rozumieć:
  - jednostki organizacyjne ze stałym lokalem, w którym usługi są wykonywane, wchodzące w skład przedsiębiorstw państwowych lub spółdzielni,
  - przedsiębiorstwa państwowe lub spółdzielnie posiadające lokal, w którym wykonywane są usługi, oraz punkty przyjęć zamówień na usługi,
  - zakłady organizacji społecznych, wykonujące usługi dla ludności,
  - zakłady rzemiosła indywidualnego oraz inne jednostki gospodarki nie uspołecznionej, świadczące usługi dla ludności.

II. Organizacja usług.

§ 4. 1. Prezydium rad narodowych są obowiązane zapewnić zaspokajanie potrzeb ludności na usługi oraz rozwój tych usług na terenie ich działania przez ustalanie zadań i środków realizacji tych zadań:

- dla państwowych przedsiębiorstw przemysłu terenowego podległych radom narodowym,
- dla jednostek spółdzielczych, których działalność koordynowana jest przez rady narodowe,
- w stosunku do organizacji społecznych, rzemiosła indywidualnego oraz innych jednostek usługowych nie uspołecznionych w formie zaleceń oraz przez stosowanie polityki popierania rozwoju ich działalności usługowej.

2. Prezydium rad narodowych powinny korzystać również, w celu inicjowania rozwoju usług w zakładach, które im nie podlegają, ze swoich uprawnień do żądania uzgodnienia z nimi działalności przedsiębiorstw przemysłu kluczowego w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 1958 r.

w sprawie uzgodnienia działalności organów państwowych, instytucji i jednostek gospodarczych nie podporządkowanych radom narodowym z działalnością rad narodowych (Dz. U. Nr 59, poz. 296).

§ 5. Należy przyjąć jako zasadę zaspokojenie potrzeb ludności w dziedzinie usług:

- 1) na terenie miast i osiedli — przez przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, zakłady usługowe organizacji społecznych oraz przez rzemieślników indywidualnych i inne jednostki gospodarki nie uspołecznionej,
- 2) na terenie wsi — przez zakłady usługowe organizowane przez gminne spółdzielnie „Samopomoc Chłopska”, przez państwowe ośrodki maszynowe i zakłady mechanizacji rolnictwa, własne zakłady usługowe gromadzkich rad narodowych, a także przez spółdzielnie pracy, kółka rolnicze, zakłady usługowe organizacji społecznych, rzemieślników indywidualnych i inne jednostki gospodarki nie uspołecznionej.

§ 6. Państwowe przedsiębiorstwa przemysłu kluczowego, przedsiębiorstwa handlu wewnętrznego, budownictwa i inne nie podporządkowane radom narodowym powinny rozwijać usługi dla ludności w uzgodnieniu z prezydiami właściwych rad narodowych i według wytycznych właściwych ministrów, wydawanych w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości.

§ 7. 1. Koordynacja działalności zakładów usługowych podległych innym resortom lub przez nie nadzorowanych w zakresie usług wymienionych w załączniku nr 1 do uchwały:

- 1) w punktach od 1 do 96 i 104 należy na szczeblach terenowych do wydziału przemysłu prezydium rady narodowej, a na szczeblu centralnym do Komitetu Drobnej Wytwórczości, z tym że w sprawach wymienionych w punktach: 57 i 59—62 Komitet Drobnej Wytwórczości działa w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu Spożywczego i Skupu,
- 2) w punktach od 97 do 103 należy na szczeblach terenowych do wydziału gospodarki komunalnej prezydium rady narodowej, a na szczeblu centralnym do Ministra Gospodarki Komunalnej.

2. Zakres i sposób koordynacji określi Prezes Rady Ministrów.

III. Planowanie i sprawozdawczość.

§ 8. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów uwzględni w instrukcjach o sporządzaniu narodowych planów gospodarczych w części dotyczącej przemysłu terenowego następujące wskaźniki z zakresu usług jako wskaźniki orientacyjne:

- 1) wartość usług, w tym wartość usług dla ludności,
- 2) ilość zakładów usługowych,
- 3) zatrudnienie,
- 4) fundusz plac,
- 5) wysokość nakładów inwestycyjnych na usługi,

a w częściach instrukcji dotyczących: przemysłu planowanego centralnie, handlu wewnętrznego, gospodarki komunalnej i budownictwa wskaźniki wartości usług, w tym wartości usług dla ludności.

2. Upoważnia się prezydium wojewódzkich rad narodowych do wprowadzenia w stosunku do zjednoczeń i przedsiębiorstw im podległych oraz do związków spółdzielni i spółdzielni, których działalność rady narodowe koordynują — wskaźników dyrektywnych: wartości usług, w tym wartości

usług dla ludności, oraz wysokości nakładów inwestycyjnych na usługi.

§ 9. Zobowiązuje się Prezes Głównego Urzędu Statystycznego do określenia w terminie 2 miesięcy od wejścia w życie uchwały jednolitego trybu i zasad sprawozdawczości w dziedzinie usług.

IV. Zadania w zakresie usług dla ludności.

§ 10. Wartość łączna usług dla ludności świadczonych przez jednostki gospodarki uspołecznionej, wymienione w §§ 11, 12 i 16, powinna wzrosnąć w latach 1961—1965 o około 130%, osiągając w roku 1965 szacunkowo co najmniej 6,5 miliarda złotych.

§ 11. Zakłada się następujące orientacyjne proporcje wzrostu wartości usług dla ludności w roku 1965 w stosunku do roku 1960 świadczonych przez:

- 1) przedsiębiorstwa państwowego przemysłu terenowego, objęte zakresem działania Komitetu Drobnej Wytwórczości — około siedmiokrotnie do około 600 mln zł,
- 2) przedsiębiorstwa objęte zakresem działania Ministerstwa Handlu Wewnętrznego — o około 10% do około 800 mln zł, w tym około 300 mln zł usług gwarancyjnych (§ 17),
- 3) przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej (w dziedzinie usług remontowych — łaźnienniczych, gazyfikacji bezprzewodowej, pogrzebowych) — około trzykrotnie — do około 300 mln zł,
- 4) spółdzielnie pracy oraz spółdzielnie inwalidów, zrzeszone w Centralnym Związku Spółdzielczości Pracy o około 120% do około 3.900 mln zł, w tym spółdzielnie inwalidów — o około 100% do około 230 mln zł,
- 5) spółdzielnie zrzeszone w Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” — o około 120% do około 250 mln zł,
- 6) spółdzielnie zrzeszone w Związku Spółdzielni Spożywców „Społem” czterokrotnie do około 80 mln zł.

§ 12. 1. Zakłada się orientacyjnie wzrost w 1965 r. w stosunku do 1960 r. wartości usług dla ludności świadczonych przez jednostki państwowe i spółdzielnie w poszczególnych województwach w następującej proporcji:

- w m. st. Warszawie o około 100% co najmniej do około 700 mln zł,
- w m. Łodzi o około 160% co najmniej do około 310 mln zł,
- w woj. białostockim o około 170% co najmniej do około 130 mln zł,
- w woj. bydgoskim o około 120% co najmniej do około 430 mln zł,
- w woj. gdańskim o około 110% co najmniej do około 350 mln zł,
- w woj. katowickim o około 150% co najmniej do około 700 mln zł,
- w woj. kieleckim o około 160% co najmniej do około 240 mln zł,
- w woj. koszalińskim o około 160% co najmniej do około 160 mln zł,
- w woj. krakowskim o około 140% co najmniej do około 240 mln zł,
- w m. Krakowie o około 150% co najmniej do około 290 mln zł,
- w woj. lubelskim o około 140% co najmniej do około 260 mln zł,
- w woj. łódzkim o około 130% co najmniej do około 220 mln zł,

w woj. olsztyńskim o około 130% co najmniej do około 150 mln zł,

w woj. opolskim o około 150% co najmniej do około 200 mln zł,

w m. Poznaniu o około 90% co najmniej do około 250 mln zł,

w woj. poznańskim o około 130% co najmniej do około 270 mln zł,

w woj. rzeszowskim o około 140% co najmniej do około 230 mln zł,

w woj. szczecińskim o około 150% co najmniej do około 250 mln zł,

w woj. warszawskim o około 150% co najmniej do około 340 mln zł,

w m. Wrocławiu o około 140% co najmniej do około 210 mln zł,

w woj. wrocławskim o około 150% co najmniej do około 310 mln zł,

w woj. zielonogórskim o około 150% co najmniej do około 200 mln zł.

2. Prezydya wojewódzkich rad narodowych dokonają podziału przewidzianych w ust. 1 zadań między rady narodowe niższego szczebla oraz między pionry organizacyjne.

§ 13. Komitet Drobnej Wytwórczości, prezydya rad narodowych oraz Związek Izb Rzemieślniczych i izby rzemieślnicze powinny dążyć do podwojenia w okresie lat 1961—1965 rozmiarów usług rzemiosła indywidualnego świadczonych dla ludności.

§ 14. Szacunkowe zadania w dziedzinie rozwoju usług dla ludności określone wartościowo w §§ 11 i 12 w cenach obowiązujących w dniu 1 stycznia 1960 r. nie obejmują wartości usług polegających na wytwarzaniu przedmiotów na indywidualne zamówienie klientów z własnego materiału zakładu oraz wartości usług określonych stosownie do § 2 lit. d).

§ 15. 1. Właściwi ministrowie, prezydya rad narodowych, centralne organizacje spółdzielcze oraz inne organizacje zrzeszające lub reprezentujące jednostki, które świadczą usługi dla ludności obowiązane są do rozwijania w szczególności następujących podstawowych usług w taki sposób, aby w okresie lat 1961—1965 osiągnąć w kraju wzrost wartości usług w dziedzinie:

1) elektromechaniki	— o około 100%
2) tele- i radiomechaniki	— o „ 300%
3) kowalstwa	— o „ 50%
4) optyki	— o „ 300%
5) wulkanizatorstwa	— o „ 150%
6) fotografowania	— o „ 50%
7) fryzjerstwa	— o „ 50%.

2. Szczegółowe zadania w zakresie rozwoju usług, wymienionych w ust. 1, dla poszczególnych resortów określą właściwi ministrowie w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości, a dla organizacji spółdzielczych i wojewódzkich rad narodowych — Prezydium Komitetu Drobnej Wytwórczości — na podstawie planu pięcioletniego na lata 1961—1965.

§ 16. 1. W dziedzinie usług remontowo-budowlanych należy wydatnie rozwinąć świadczenie usług szklarskich, malarskich, dekarских, instalacji domowych oraz zduństwa.

2. W szczególności zobowiązuje się prezydya rad narodowych do:

1) zorganizowania sieci zakładów usługowych oraz ekip wykonujących odpłatnie usługi konserwacyjno-remontowe w mieszkaniach pozostających pod administracją zarządów budynków mieszkalnych i do rozwoju usług remontowania mieszkań na zlecenie lokatorów; wartość tych usług powinna osiągnąć w 1965 r. około 155 mln zł w cenach obowiązujących w dniu 1 stycznia 1960 r.,

2) wydatnego zwiększenia usług remontowo-budowlanych dla ludności przez terenowe przedsiębiorstwa budowlane gospodarki komunalnej,

3) zapewnienia zwiększenia wartości usług remontowych świadczonych na rzecz ludności przez spółdzielnie pracy w okresie lat 1961—1965 w taki sposób, aby wartość wymienionych usług wyniosła w 1965 r. przynajmniej 360 mln zł w cenach obowiązujących w dniu 1 stycznia 1960 r., to jest o około 300% więcej niż w 1960 r.,

4) popierania rozwoju usług remontowych spółdzielni mieszkaniowych na potrzeby zrzeczonych członków.

§ 17. Zobowiązuje się Ministra Handlu Wewnętrznego, Ministra Przemysłu Ciężkiego, Komitet Drobnej Wytwórczości i prezydya rad narodowych do co najmniej trzykrotnego zwiększenia w okresie lat 1961—1965 sieci zakładów usługowych powiązanych z placówkami handlowymi — dla wykonywania napraw gwarancyjnych takich przedmiotów trwałego użytku, jak aparaty radiowe i telewizyjne, pralki, odkurzacze, froterki, lodówki, zegarki, maszyny do szycia, aparaty fotograficzne itp.

§ 18. Zobowiązuje się Ministra Przemysłu Lekkiego do rozwijania następującej działalności usługowej przy sklepach fabrycznych, prowadzonych przez przedsiębiorstwa przemysłu lekkiego:

- przy sklepach z obuwiami — reperacji obuwia, pedicure,
- „ „ futrzarskich — reperacji i odświeżania futer, przechowywania futer,
- „ „ odzieżowych — dopasowywania i wykończania odzieży,
- „ „ z artykułami filcowymi — usług modniarskich ze stożków i kaplinów, odświeżania i farbowania kapeluszy.

§ 19. Zobowiązuje się Ministra Oświaty do zorganizowania i rozwijania działalności usługowej dla ludności przez warsztaty szkolne.

§ 20. 1. Zobowiązuje się Ministra Rolnictwa i prezydya rad narodowych do wydatnego rozwoju usług dla potrzeb indywidualnych gospodarstw rolnych oraz dla innych potrzeb ludności wiejskiej, wykonywanych przez państwowe ośrodki maszynowe i zakłady mechanizacji rolnictwa w dziedzinie napraw i konserwacji maszyn i narzędzi rolniczych oraz sieci i urządzeń elektrycznych.

2. Zaleca się:

a) Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” — rozwijanie usług dla ludności wiejskiej, szczególnie usług kowalskich, naprawy maszyn rolniczych i sprzętu gospodarskiego, usług ślusarskich, elektrotechnicznych, stolarskich, kołodziejskich, szklarskich, rymarskich, usług wypożyczania sprzętu gospodarstwa domowego, uboju zwierząt i wyrobu wędlin, wypieku pieczywa i ciast na własne potrzeby ludności,

b) kółkom rolniczym — rozwijanie usług dla rolników i innych mieszkańców wsi, w szczególności usług ko-

walskich, naprawy maszyn rolniczych i sprzętu gospodarskiego, ślusarskich, elektrotechnicznych, stolarskich, kołodziejskich, rymarskich.

3. Zaleca się Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” rozwinięcie na wsi napraw gwarancyjnych prostych maszyn i urządzeń rolniczych, jak siewniki, kosiarki, żniwiarki itp.

4. Usługi gwarancyjne polegające na naprawie przedmiotów trwałego użytku zakupionych przez ludność wiejską powinny być organizowane na terenie miasteczek i osiedli miejskich przez sieć handlu państwowego i spółdzielczego oraz przez zakłady usługowe gospodarki społecznej.

§ 21. Zobowiązuje się prezydium rad narodowych:

- a) do rozwijania usług dla potrzeb ludności wiejskiej przez państwowe i spółdzielcze zakłady usługowe, w szczególności zlokalizowane w małych miastach i miasteczkach,
- b) do zapewnienia znacznego rozwoju usług dla ludności wiejskiej przez rzemieślników indywidualnych, w szczególności usług budowlanych, wiertnictwa studzien, usług kowalskich, napraw maszyn, instalatorstwa elektrycznego, usług elektro- i radiomechanicznych, kołodziejskich, stolarskich, krawieckich, rymarskich, napraw obuwia, kozuchów itp.

V. Środki do zapewnienia realizacji zadań w zakresie rozwoju usług dla ludności.

§ 22. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do ustalenia w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości do dnia 1 sierpnia 1960 r. zasad pokrywania potrzeb w dziedzinie zaopatrzenia materiałowego zakładów świadczących usługi dla ludności.

§ 23. 1. Zobowiązuje się ministrów (kierowników urzędów centralnych), w których resortach produkowane są artykuły trwałego użytku na potrzeby ludności lub były produkowane takie artykuły, a następnie produkcja ich została zaniesiona, do uzupełnienia sukcesywnie do końca 1961 r. normatywów części zamiennych, niezbędnych do remontów i napraw tych artykułów będących w użyciu ludności, oraz do zapewnienia produkcji części zamiennych zgodnie z tymi normatywami.

2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do określenia w projekcie planu pięcioletniego na lata 1961—1965 zadań dla resortów w zakresie produkcji części zamiennych do artykułów trwałego użytku oraz właściwych ministrów do wykonania tych zadań.

3. Zobowiązuje się Ministra Handlu Zagranicznego do terminowej realizacji importu części zamiennych do importowanych artykułów trwałego użytku na podstawie zapotrzebowań składanych przez dystrybutorów krajowych i w ramach ich limitów importowych na dany rok.

§ 24. Zobowiązuje się Ministra Handlu Wewnętrznego oraz prezydium rad narodowych do rozszerzenia sprzedaży części zamiennych do artykułów rynkowych trwałego użytku dla zakładów wykonujących usługi oraz dla ludności.

§ 25. 1. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości do ustalenia sukcesywnie do końca 1961 r. w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami i centralnymi organizacjami spółdzielczymi wykazów maszyn i urządzeń dla usług, które powinny być produkowane w kraju lub sprowadzane z zagranicy.

2. Zobowiązuje się Komitet Drobnej Wytwórczości, prezydium rad narodowych, Ministra Przemysłu Ciężkiego i innych właściwych ministrów do uruchomienia produkcji maszyn i urządzeń dla celów usługowych oraz części zamiennych do tych maszyn i urządzeń na podstawie zgłoszonego przez Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości wykazu maszyn i urządzeń dla usług, o których mowa w ust. 1.

3. Zobowiązuje się Komitet Drobnej Wytwórczości, właściwych ministrów, prezydium rad narodowych oraz centralne organizacje spółdzielcze do uwzględnienia w planach importu maszyn i urządzeń określonych w wykazie, wymienionym w ust. 1, których produkcja nie zostanie podjęta w kraju.

§ 26. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości do opracowania sukcesywnie w ciągu jednego roku od wejścia w życie uchwały zestawów typowego wyposażenia zakładów usługowych w zakresie najważniejszych specjalności usługowych i zorganizowania dostaw kompletów tych zestawów dla jednostek prowadzących działalność usługową.

§ 27. 1. Zobowiązuje się prezydium rad narodowych oraz zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym zorganizowanie sukcesywnie do końca 1963 r. wyposażonych w nowoczesny park maszynowy dużych wzorcowych zakładów usługowych (powszechnych domów usług) w ośrodkach wielkomiejskich (Warszawa, Gdańsk, Kraków, Katowice, Łódź, Poznań, Wrocław), a także — zarówno w większych, jak i mniejszych miastach — pawilonów usługowych, w których skoncentrowane byłoby świadczenie różnego rodzaju usług dla ludności.

2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości do opracowania w terminie do końca 1960 r. założeń organizacyjno-technicznych wzorcowych zakładów usługowych oraz do określenia w porozumieniu z prezydiami rad narodowych terminów uruchomienia wzorcowych domów usług (ust. 1).

§ 28. 1. W celu zapewnienia wykonania zadań przewidzianych w uchwale zobowiązuje się Komitet Drobnej Wytwórczości do ustalenia wytycznych w przedmiocie wydzielenia przez poszczególne organizacje drobnej wytwórczości — w planie pięcioletnim na lata 1961—1965 — nakładów inwestycyjnych w dziedzinie usług w wysokości co najmniej 18% sumy limitów nakładów inwestycyjnych ustalonych dla jednostek drobnej wytwórczości, objętych zakresem działania Komitetu Drobnej Wytwórczości.

2. Zobowiązuje się właściwych ministrów, w których zakresie działania powinna być rozwijana działalność w dziedzinie usług dla ludności — do wydzielenia kwot na nakłady inwestycyjne w dziedzinie usług.

3. Podział kwot, o których mowa w ust. 1 i 2, między poszczególne województwa powinien być dokonany w porozumieniu z prezydiami wojewódzkich rad narodowych.

4. Nie wykorzystane fundusze przeznaczone na inwestycje usługowe nie mogą być użyte na inne inwestycje.

§ 29. 1. Zobowiązuje się prezydium wojewódzkich rad narodowych do uwzględnienia w planach inwestycyjnych budownictwa mieszkaniowego nowych lokali usługowych o łącznej powierzchni około 292 tys. m² w ramach budownictwa prowadzonego przez dyrekcje budowy osiedli robotniczych przez społeczniące zakłady pracy oraz przez spółdzielnie mieszkaniowe zgodnie z wykazem stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

2. Zobowiązuje się prezydium wojewódzkich rad narodowych do określenia rozmiarów powierzchni, jaką mają prze-

kazać w poszczególnych latach w ramach łącznej powierzchni ustalonej w załączniku nr 2 na lata 1961—1965 grupy inwestorów wymienionych w ust. 1.

3. Zobowiązuje się ministrów, centralne organizacje spółdzielcze i inne jednostki uspołecznione prowadzące działalność usługową do podejmowania adaptacji i budowy zakładów usługowych, których sieć zostanie uzgodniona z prezydiami wojewódzkich rad narodowych.

4. Zobowiązuje się prezydium rad narodowych do zapewnienia lokalizacji budownictwa na cele usługowe i do przekazywania jednostkom usługowym odpowiednich działek budowlanych. Przekazanie działek budowlanych na rzecz usługowych jednostek gospodarki uspołecznionej powinno nastąpić nieodpłatnie.

§ 30. W celu pobudzenia przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego podległych radom narodowym do organizowania nowych zakładów usługowych i zwiększenia zdolności w zakresie świadczenia usług w istniejących jednostkach gospodarczych przyznaje się następujące ulgi:

— zwalnia się od podatku od operacji nietowarowych i od wpłat z zysku obrotu i zyski osiągnięte przez nowo zorganizowane zakłady przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego podległych radom narodowym, których zadaniem jest świadczenie usług dla ludności — pod warunkiem, że ewidencja księgową działalności tych zakładów będzie zapewniać określenie obrotów i wyników z tytułu świadczonych usług:

a) na terenie województw: koszalińskiego, olsztyńskiego, opolskiego, szczecińskiego, wrocławskiego (z wyjątkiem m. Wrocławia) i zielonogórskiego oraz na terenie powiatów: elckiego, gdańskiego, oleckiego — województwa białostockiego, elbląskiego, kwidzyńskiego, łębskiego, malborskiego, nowodworsko-gdańskiego, sztumskiego — województwa gdańskiego, pilskiego — województwa poznańskiego, leskiego i ustrzyckiego — województwa rzeszowskiego — na okres 3 lat od chwili rozpoczęcia działalności;

b) na terenach nie wymienionych pod lit. a), z wyjątkiem miast: Bydgoszczy, Gdańska, Gdyni, Sopotu, Katowic, Krakowa, Łodzi, Poznania, Warszawy i Wrocławia — na okres 2 lat od chwili rozpoczęcia działalności;

c) na terenie miast: Bydgoszczy, Gdańska, Gdyni, Sopotu, Katowic, Krakowa, Łodzi, Poznania, Warszawy i Wrocławia w zakresie następujących usług: naprawy odbiorników radiowych i telewizyjnych, naprawy elektrotechnicznego sprzętu gospodarstwa domowego, naprawy instalacji elektrycznych, gazowych, wodociągowo-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, naprawy (nicowania) odzieży i bielizny, naprawy obuwia na spodach nieskórzanych oraz w zakresie drobnych remontów mieszkań dla ludności — na okres 2 lat od chwili rozpoczęcia działalności.

§ 31. 1. W celu pobudzenia spółdzielni pracy do organizowania nowych zakładów usługowych i zwiększenia zdolności w zakresie świadczenia usług w istniejących spółdzielniach pracy przyznaje się następujące ulgi:

1) zwalnia się od podatku od operacji nietowarowych i od podatku dochodowego obrotu i zyski osiągnięte przez nowo zorganizowane spółdzielnie pracy oraz nowo zorganizowane zakłady usługowe w istniejących spółdziel-

niach pracy, których zadaniem jest świadczenie usług dla ludności — na warunkach, obszarach i na okresy czasu wyszczególnione w § 30, z tym że warunek prowadzenia wyodrębnionej ewidencji nie ma zastosowania do usługowych zakładów spółdzielczych, objętych zryczałtowanym opodatkowaniem;

2) spółdzielniom pracy, które w okresie do dnia 31 grudnia 1962 r. poniosą nakłady inwestycyjne związane z rozszerzeniem zakresu usług dla ludności, wymienionych w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały, przyznaje się ulgi inwestycyjne; ulga inwestycyjna polega na potrąceniu z łącznej sumy nałożonego za dany rok podatkowy, w którym inwestycje zostały zakończone i oddane do użytku, podatku dochodowego i podatku od operacji nietowarowych w wysokości 50% środków własnych, wydatkowanych na sfinansowanie nakładów inwestycyjnych; przez środki własne rozumieć także należy pożyczki uzyskane ze Spółdzielczego Funduszu Rozwoju; w razie niemożności potrącenia w danym roku podatkowym całej kwoty ulgi inwestycyjnej podlegającej potrąceniu reszta kwoty może być potrącona w następnych trzech latach;

3) spółdzielniom pracy świadczącym usługi dla ludności, które zatrudniają uczniów na podstawie pisemnej umowy o naukę, zawartej i zarejestrowanej zgodnie z obowiązującymi przepisami, przysługuje ulga w podatku dochodowym bądź w podatku od operacji nietowarowych; ulgę tę stosuje się przez potrącenie kwoty 3000 zł z należności podatkowych za pierwszy rok podatkowy, w którym zatrudniono w charakterze robotnika wykształconego w danej spółdzielni ucznia.

2. Zaleca się dalsze sukcesywne wprowadzanie przez Ministra Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości form zryczałtowanego podatku dla zakładów usługowych spółdzielni pracy w branżach i na terenach, gdzie to okaże się uzasadnione.

§ 32. Rozciąga się obniżoną o 30% skalę podatku od wynagrodzeń na wszystkich pracowników zatrudnionych w wyodrębnionych zakładach usługowych prowadzonych przez jednostki gospodarki uspołecznionej.

§ 33. 1. W celu zwiększenia osobistego zainteresowania osób zatrudnionych w wymienionych w uchwale rzemieślniczych usługach dla ludności:

1) rozszerza się ulgi podatkowe z tytułu szkolenia uczniów określone w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 27 lipca 1959 r. (Dz. U. Nr 42, poz. 267 i 268) dla usługowych warsztatów rzemieślniczych:

— w zakładach nie zatrudniających najemnego pracownika na drugiego ucznia wykształconego przez dany zakład,

— na zakłady zatrudniające jednego pracownika najemnego także wtedy, gdy ten pracownik nie został wykształcony przez dany zakład;

2) rozszerza się karty podatkowe na następujące rodzaje specjalności rzemiosł w zakresie usług dla ludności:

— elektromechanika grzejnicza,
— farbiarstwo — chemiczne czyszczenie odzieży,
— mechanika maszyn do szycia;

3) rozszerza się karty podatkowe w zakresie usług dla ludności do następujących górnych klas miejscowości, dostosowując wysokość opłat za te karty do wysokości ryczałtów kwotowych ustalonych tabelami tych ryczałtów:

— bielizniarstwo — cały kraj

— blacharstwo naczyniowe — " "

— elektromechanika grzejnicza	— cały kraj
— farbiarstwo — chemiczne czyszczenie odzieży	— " "
— hafciarstwo	— " "
— malarstwo	— do 25 000 mieszkańców
— kowalstwo	— " " "
— mechanika maszyn do szycia	— cały kraj
— radiomechanika	— " "
— ślusarstwo — naprawa rowerów	— " "
— zegarmistrzostwo	— do 25.000 mieszkańców;

4) rozszerza się karty podatkowe na niektóre rodzaje rzemiosł i na niektóre klasy miejscowości również przy zatrudnieniu jednego najemnego pracownika na podstawie ustalonych dla tych rzemiosł i dla tych klas miejscowości ryczałtów określonych w tabelach ryczałtów kwotowych.

2. Upoważnia się Ministra Finansów do rozszerzenia w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości ulg, o których mowa w ust. 1 pkt 1, na zakłady zatrudniające dwóch pracowników najemnych i dwóch uczniów wyszkolonych przez dany zakład — w odniesieniu do rzemieślniczych zakładów usługowych czynnych na niektórych terenach w zakresie niektórych rodzajów działalności gospodarczej.

§ 34. Minister Finansów wyda szczegółowe przepisy w zakresie zasad i trybu udzielania ulg przewidzianych w §§ 30—33.

§ 35. 1. Zobowiązuje się Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do opracowania w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości w terminie 3 miesięcy od wejścia w życie uchwały — projektu przepisów w sprawie reformy składek za ubezpieczenia społeczne w zakładach usługowych.

2. Zobowiązuje się Komitet Pracy i Płac do opracowania w ciągu 2 miesięcy od wejścia w życie uchwały — projektu przepisów w sprawie zaopatrzeń emerytalnych oraz innych świadczeń z ubezpieczeń społecznych z tytułu pracy w spół-

dzielczych zakładach usługowych, działających na podstawie systemu zryczałtowanych podatków.

§ 36. 1. Zobowiązuje się Ministra Oświaty do opracowania w terminie 3 miesięcy od wejścia w życie uchwały w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości, innymi zainteresowanymi ministrami oraz z Centralną Radą Związków Zawodowych i centralnymi organizacjami spółdzielczymi programu szkolenia zawodowego młodej kadry rzemieślniczej, zapewniającego w pełni realizację zadań określonych w uchwale.

2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości, właściwych ministrów oraz centralne organizacje spółdzielcze realizujące działalność usługową do zapewnienia wzrostu szkolenia uczniów w dziedzinie usług, zgodnie z programem szkolenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 37. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac do opracowania w terminie 6 miesięcy od wejścia w życie uchwały — na wniosek właściwych ministrów i centralnych organizacji spółdzielczych oraz w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych — jednolitego branżowego systemu wynagradzania pracowników zatrudnionych przy wykonywaniu usług, niezależnie od przynależności organizacyjnej uspołecznionych zakładów usługowych. Ujednolicony system wynagrodzeń powinien stwarzać zachętę dla pracowników do podejmowania pracy w zakładach świadczących usługi dla ludności.

§ 38. Zobowiązuje się Państwową Komisję Cen do opracowania w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie uchwały — projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie zasad i trybu ustalania cen na usługi świadczone na rzecz ludności z uwzględnieniem zasady decentralizacji decyzji, a w uzasadnionych przypadkach ustalania cen w drodze bezpośredniej umowy pomiędzy zamawiającym a wykonawcą.

§ 39. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Przewodniczącemu Komitetu Drobnej Wytwórczości, właściwym ministrom, prezydiom rad narodowych oraz zarządom właściwych centralnych organizacji spółdzielczych.

§ 40. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik nr 1 do uchwały nr 194
Rady Ministrów z dnia 9 czerwca
1960 r. (poz. 262).

WYKAZ USŁUG DLA LUDNOŚCI

- 1) elektromechanika (grzejnicza, medyczna, samochodowa, silnikowa, elektromiernictwo),
- 2) radio- i telemechanika,
- 3) ślusarstwo samochodowe i motocyklowe,
- 4) blacharstwo (budowlane, karoseryjne, naczyniowe, naprawa chłodnic),
- 5) brązownictwo (brązownictwo, galwanizatorstwo, szlifowanie i polerowanie metali),
- 6) grawerstwo (emalierstwo, grawerstwo),
- 7) instalatorstwo chłodnicze,
- 8) kowalstwo (artystyczne, pojazdowe, naprawa maszyn i narzędzi rolniczych, podkuwanie koni),
- 9) mechanika precyzyjna (narzędzi precyzyjnych i narzędzi medycznych),
- 10) mechanika gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
- 11) mechanika maszyn do szycia,

- 12) mechanika maszyn biurowych,
- 13) optyka (okularowa i narzędzi optycznych),
- 14) ślusarstwo (naprawa maszyn, naprawa rowerów, nożownictwo, pilnikarstwo, spawalnictwo, ślusarstwo ogólne, ślusarstwo budowlane, tokarstwo w metalu, naprawa wag, naprawa narzędzi),
- 15) naprawa siatek z drutu,
- 16) rusznikarstwo,
- 17) zegarmistrzostwo,
- 18) złotnictwo (szlifowanie bursztynu, kamieni szlachetnych i półszlachetnych, naprawa i wyrób przedmiotów z metali szlachetnych),
- 19) wulkanizatorstwo,
- 20) kamieniarstwo,
- 21) szklarstwo (budowlane, oprawa obrazów, pojazdowe, szlifierstwo szkła),
- 22) bednarstwo,
- 23) kołodziejstwo (karoseryjne, pojazdowe),
- 24) pozłotnictwo,
- 25) stolarstwo (budowlane, meblowe, sportowe, rzeźbiarstwo, wyrób trumien),
- 26) szkutnictwo (budowa i naprawa łodzi, kajaków, szkutnictwo),
- 27) tapicerstwo (dekoracyjne, meblowe),
- 28) drukarstwo (drukarnictwo ręczne, światłodruk),
- 29) introligatorstwo (oprawa ksiąg),
- 30) dziewiarstwo (maszynowe, ręczne),
- 31) gremplarstwo,
- 32) hafciarstwo (wyszywanie na tkaninach, mereżkarstwo, szmuklerstwo, koronkarstwo),
- 33) podnoszenie oczek,
- 34) powroźnictwo (sieciarstwo ręczne, wyrób powrozów i sznurów),
- 35) wyrób i naprawa kilimów i dywanów,
- 36) bielizniarstwo (damskie, dziecięce, męskie, pościelowe, wyrób kolder),
- 37) cerowanie artystyczne,
- 38) czapnictwo,
- 39) gorseciarstwo,
- 40) kapelusznictwo damskie,
- 41) czyszczenie i odświeżanie kapeluszy męskich,
- 42) krawiectwo damskie i dziecięce, miarowe ciężkie, miarowe lekkie, krojenie odzieży damskiej i dziecięcej,
- 43) krawiectwo męskie — miarowe cywilne i mundurowe, skórzane, krojenie odzieży męskiej,
- 44) malowanie na tkaninach,
- 45) plisowanie i dekatyzacja tkanin,
- 46) obciążanie guzików,
- 47) naprawa sienników, worków itp.,
- 48) żaglownictwo,
- 49) wyprawa i farbowanie skór futerkowych, odświeżanie futer i skór futerkowych,
- 50) kuśnierstwo (futrzarstwo, kozuszkarstwo),
- 51) rękawicznictwo skórzane,
- 52) rymarstwo (kaletnictwo, rymarstwo sportowe, siodlarstwo, siodlarstwo pojazdowe, wyrób i naprawa uprzęży, odświeżanie wyrobów skórzanych),
- 53) szewstwo (wyrób i naprawa obuwia),
- 54) szewstwo ortopedyczne,
- 55) usługowy wypiek chleba i wymiana mąki na chleb,
- 56) usługowy wypiek ciast,
- 57) usługowe tłoczenie oleju i soków owocowych,
- 58) usługowe suszenie owoców, jarzyn i grzybów,
- 59) młyny usługowe, usługowe śrutowniki, usługowe płatkarnie,
- 60) usługowy ubój zwierząt, rozbieranie tusz zwierzęcych,
- 61) usługowe szlamowanie jelit,
- 62) usługowy wyrób wędlin i wyrobów wędliniarskich,
- 63) instrumentarstwo muzyczne (flutnictwo, naprawa fortepianów i pianin, strojenie instrumentów klawiszowych, naprawa harmonii, naprawa instrumentów dętych drewnianych i metalowych oraz perkusyjnych),
- 64) mechanika ortopedyczna (wraz z bandażownictwem),
- 65) naprawa wiecznych piór, naprawa i napełnianie długopisów,
- 66) naprawa zabawek i lalek,
- 67) naprawa przedmiotów z porcelany,
- 68) parasolnictwo,
- 69) wypychanie i konserwacja ptaków i zwierząt,
- 70) izolatorstwo budowlane,
- 71) murarstwo,
- 72) układanie płytek posadzkowych, ściennych itp.,
- 73) żelbetoniarstwo,
- 74) ciesielstwo,
- 75) dekarstwo,
- 76) asfalcjarstwo, brukarstwo,
- 77) instalatorstwo centralnego ogrzewania,
- 78) instalatorstwo elektryczne,
- 79) instalatorstwo gazowe,
- 80) instalatorstwo wodociągowe,
- 81) instalatorstwo kanalizacyjne,
- 82) wiertnictwo i kopanie studzien,
- 83) kominiarstwo,
- 84) lakiernictwo,
- 85) malarstwo (budowlane, dekoracyjne, tapeciarstwo),
- 86) sztukatorstwo,
- 87) zduństwo,
- 88) fryzjerstwo,
- 89) kosmetyka,
- 90) czyszczenie obuwia,
- 91) fotografowanie,
- 92) usługi pomocy domowej,
- 93) projektowanie wnętrz,
- 94) wypożyczanie sprzętu gospodarstwa domowego,
- 95) wypożyczanie sprzętu turystycznego i sportowego,

- 96) wypożyczanie sprzętu do wyrobu materiałów budowlanych,
 97) pranie bielizny białej,
 98) pranie chemiczne i farbiarstwo,
 99) maglowanie bielizny,
 100) usługi łaziennicze,
 101) usługi pogrzebowe,
 102) usługi asenizacyjne,
 103) usługi gazyfikacji bezprzewodowej,
 104) wszelkie inne nie wymienione w wykazie naprawy przedmiotów osobistego użytku ludności.

Załącznik nr 2 do uchwały nr 194
 Rady Ministrów z dnia 9 czerwca
 1960 r. (poz. 262).

SZACUNEK POWIERZCHNI LOKALI USŁUGOWYCH, JAKA POWINNA BYĆ UZYSKANA W RAMACH
 USPOŁECZNIONEGO BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO W LATACH 1961—1965

Lp.	Województwo	Powierzcznia ogółem tys. m ²
Polska — ogółem:		291,7
1	m. st. Warszawa	36,2
2	m. Łódź	15,0
3	woj. białostockie	7,3
4	„ bydgoskie	9,3
5	„ gdańskie	16,3
6	„ katowickie	48,2
7	„ kieleckie	9,8
8	„ koszalińskie	7,1
9	„ krakowskie	12,0
10	m. Kraków	9,1
11	woj. lubelskie	11,6
12	„ łódzkie	10,6
13	„ olsztyńskie	7,2
14	„ opolskie	8,3
15	„ poznańskie	9,1
16	m. Poznań	9,8
17	woj. rzeszowskie	8,2
18	„ szczecińskie	9,0
19	„ warszawskie	14,4
20	„ wrocławskie	16,3
21	m. Wrocław	7,1
22	woj. zielonogórskie	9,3

263

UCHWAŁA Nr 202 RADY MINISTRÓW

z dnia 28 czerwca 1960 r.

w sprawie wojskowego szkolenia uczniów Szkoły Morskiej i Szkoły Rybołówstwa Morskiego w Gdyni.

Na podstawie art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 30. stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 75 i Nr 17, poz. 108) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. W Szkole Morskiej i Szkole Rybołówstwa Morskiego w Gdyni wprowadza się wojskowe szkolenie uczniów.

2. Wojskowe szkolenie uczniów Szkoły Morskiej i Szkoły Rybołówstwa Morskiego w Gdyni prowadzi się na zasadach ustalonych dla studium wojskowego szkół wyższych. Czas trwania szkolenia wojskowego oraz roczny wymiar godzin programowych nie może być niższy od obowiązującego w studiach wojskowych szkół wyższych.

§ 2. Organizację szkolenia wojskowego w szkołach wymienionych w § 1 określi Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Żeglugi.

§ 3. Szkoleniem w trybie i na zasadach przewidzianych w uchwale obejmuje się uczniów, którzy rozpoczęli naukę w roku szkolnym 1959/1960.

§ 4. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Obrony Narodowej oraz Ministrowi Żeglugi.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz